

Jezus wast de voeten van de leerlingen

In de kerkdienst

7. MOMENT MET DE KINDEREN IN DE DIENST

Een spoor van liefde

Lees Johannes 12:3 voor, of vraag een kind om dit te doen.

Laat daarna het **filmpje** van deze zondag zien. Zing vervolgens met elkaar het tweede couplet van het **projectlied**.

Je vindt het filmpje, en de tekst en muziek van het projectlied op debijbel.nl/bijbelbasics.

Johannes 13:4-5

Tijdens het eten stond Jezus op. Hij trok zijn kleren uit en deed een doek om zijn middel, alsof hij een slaaf was. Hij deed water in een bak, en begon de voeten van zijn leerlingen te wassen. Hij droogde hun voeten af met de doek die hij omgedaan had.

In de kinderdienst

8. OM TE BEGINNEN

4-8 jaar

Voeten wassen

Jezus wast de voeten van zijn leerlingen. De kinderen gaan ook voeten wassen.

Wat heb je nodig?

- een grote bak met water en eventueel een beetje sop erin
- keukendoeken
- verschillende plastic poppetjes en eventueel plastic dieren

Aan de slag:

- De kinderen krijgen een poppetje of een dier.
- Om de beurt mogen de

kinderen de voeten van de pop of de pootjes van het dier wassen.

- Daarna worden de voetjes of pootjes afgedroogd met het doekje.

- Vonden de kinderen het leuk om de voeten te wassen?
- Wassen de kinderen hun eigen voeten ook weleens zelf? Of wassen anderen hun voeten?

8-12 jaar

Voeten wassen

Jezus roept zijn leerlingen op om elkaars voeten te wassen. Met deze opdracht wast een van de kinderen letterlijk een vieze voet.

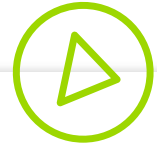
Wat heb je nodig?

- een stoel
- een schort
- een 'vies' mengsel van bijvoorbeeld water en zand
- een emmer met lauwwarm water
- een doekje of washandje
- twee handdoeken

Aan de slag:

- Vraag of er een kind is dat zijn schoen en sok wil uittrekken.
- Dit kind gaat op de stoel zitten.

- Leg een handdoek onder de blote voet van het kind.
- Smeer de voet van het kind in met het vieze mengsel.
- Vraag aan de andere kinderen wie van hen de voet van het kind wil wassen.
- Dit kind doet het schort om en gebruikt het doekje en het water om de voet te wassen, en de handdoek om de voet te drogen.
- Het kind trekt zelf zijn sok en schoen weer aan.
- Praat er met de kinderen over door: waarom willen kinderen dit niet doen? En als er kinderen zijn die het wel willen doen, waarom willen ze het doen?

Tip

Heb je alleen de oudere kinderen in de groep, dan kunnen de kinderen elkaars blote voet in de bak met water wassen.

Tip

Als geen van de kinderen de voet wil wassen, kun jij dit doen.

Jezus wast de voeten van de leerlingen

9. GEBED ALS DE KINDERDIENST BEGINT

Goede God,
Stap voor stap gaan wij op weg naar Pasen.
In deze weken horen we over Jezus
die steeds een voetafdruk van zichzelf achterlaat op de
wereld.
In elke voetafdruk ontdekken we
hoe groot uw liefde voor ons is.
Vandaag laat Jezus zien hoeveel Hij van zijn leerlingen houdt.
Hij doet iets voor hen wat alleen knechten deden.
Zo laat Jezus zien hoe je elkaar kunt liefhebben.
Door elkaar te helpen dienen.
Door niet de belangrijkste te willen zijn.
We danken U voor de liefde van Jezus.
En dat Hij ons wilde dienen.
Amen.

Tip

Ga in een kring zitten
voor dit gebed. Je kunt
een kaars aansteken, of de
kaars die je meeneemt
uit de dienst in het
midden zetten.

10. BIJBELVERHAAL

4-8 jaar

Bij Johannes 13:1-5, 12-17

Vertel het verhaal. Bekijk tijdens of na het
verhaal met elkaar de plaat bij dit verhaal.
Vraag de kinderen om goed te kijken en te
vertellen wat ze zien.

Je kunt eventueel de weetjes uit het
bovenbouw materiaal gebruiken om wat
meer uit te leggen.

Jezus wast de voeten van zijn vrienden

Het is de avond vóór het Joodse Paasfeest
gaat beginnen. Jezus en zijn vrienden zijn
met elkaar aan het eten.

Jezus weet dat er mensen zijn die Hem
gevangen willen nemen. Dat er mensen zijn
die Hem willen doden. Maar Hij vlucht niet

weg. Hij verstopt zich niet. Dat zou Hij best
kunnen doen, en dan zouden de soldaten
Hem nooit vinden.
Maar Jezus weet dat het moet gebeuren.
Dat Hij gevangen moet worden genomen.
En dat Hij daarna weer terug gaat naar God,
zijn Vader.

De vrienden van Jezus weten nog niet
precies wat er gaat gebeuren. Jezus heeft
het er wel met ze over gehad, maar ze
kunnen het gewoon niet begrijpen. Nee
hoor, Jezus wordt niet gevangen genomen.
Hij gaat koning worden.

Terwijl ze zitten te eten staat Jezus op. Hij
doet zijn gewone kleren uit en knoopt een
doek om zijn middel.

De vrienden van Jezus kijken verbaasd. Wat
doet Jezus nu? Hij lijkt zo wel een slaaf, met
z'n blote bovenlijf en met die doek.
Maar Jezus doet net of het heel gewoon
is. Hij pakt een bak van de grond en loopt
ermee naar de ton met water die bij de deur
staat. Met dat water hebben Jezus en zijn
vrienden zonet hun voeten gewassen, toen
ze naar binnen gingen. Dat hoort in Israël.
Vóór je bij iemand naar binnen gaat, moet je
je voeten wassen. Je gaat natuurlijk niet met
vieze, stoffige voeten een huis in.

Jezus wast de voeten van de leerlingen

Jezus schept schoon water in de bak, en loopt ermee naar Johannes toe.

En dan begint hij zomaar de voeten van Johannes te wassen!

En als hij ze gewassen heeft, droogt hij ze af met de doek die hij om zijn middel heeft gedaan.

En daarna loopt hij naar Levi, en hij knielt bij hem neer, en hij wast de voeten van Levi.

En dan komt hij naar Petrus toe, knielt neer en steekt zijn hand uit naar Petrus' linkervoet.

'Heer!' zegt Petrus. Hij trekt geschrokken zijn voet weg. 'Dat kan toch niet! U gaat toch niet mijn voeten wassen!

U bent toch geen slaaf!'

'Petrus,' zegt Jezus, 'geef me je voet. Ik zal het je straks uitleggen.'

Als Jezus de voeten van zijn vrienden gewassen heeft, gooit hij het water buiten weg. En dan trekt hij zijn kleren weer aan en gaat op zijn plek zitten. Hij kijkt de tafel rond. 'Begrijpen jullie wat ik heb gedaan?' zegt hij.

Petrus schudt zijn hoofd. 'Ik snap er niks van. Waarom deed u dat!'

'Ik wil jullie iets belangrijks leren,' zegt Jezus. 'Voeten wassen, dat vinden jullie werk voor een slaaf, toch? Ik ben geen slaaf. Ik ben jullie Heer. En toch heb ik jullie voeten gewassen. Want ik houd zoveel van jullie dat ik alles voor jullie wil doen, zelfs dit. En ik wil graag dat jullie ook zo met elkaar omgaan. Ik wil graag dat je jezelf niet belangrijker vindt dan een ander. Ik wil graag dat jullie dingen voor elkaar doen, ook dingen die je misschien helemaal niet leuk vindt.

Wat ik voor jullie heb gedaan, doe dat ook voor elkaar.'

Petrus knikt langzaam. Hij begrijpt het nog steeds niet zo goed. Maar als Jezus dat van hem vraagt, dan gaat hij dat doen. Zeker weten.

8-12 jaar

Johannes 13:1-5, 12-17

Jezus wast de voeten van de leerlingen

Het was vlak voor het Joodse Paasfeest.

Jezus wist dat nu voor hem het beslissende moment gekomen was: hij zou vanuit de wereld teruggaan naar zijn Vader. Jezus hield veel van de mensen die in deze wereld bij hem hoorden. En hij bleef van hen houden, tot het allerlaatste moment.

's Avonds waren Jezus en de leerlingen met elkaar aan het eten. Toen al was Judas, de zoon van Simon Iskariot, van plan om Jezus aan zijn vijanden uit te leveren. Daar had de duivel voor gezorgd.

Jezus wist dat hij van zijn Vader alle macht gekregen had. Hij wist dat hij bij God vandaan gekomen was en dat hij weer naar God zou teruggaan.

Tijdens het eten stond Jezus op. Hij trok zijn kleren uit en deed een doek om zijn middel, alsof hij een slaaf was. Hij deed water in een bak, en begon de

voeten van zijn leerlingen te wassen. Hij droogde hun voeten af met de doek die hij omgedaan had.

[...]

Jezus geeft het goede voorbeeld

Toen Jezus de voeten van alle leerlingen gewassen had, deed hij zijn kleren weer aan. Hij ging bij de leerlingen zitten en zei: 'Begrijpen jullie wat ik gedaan heb? Jullie noemen mij 'meester' en 'Heer'. En dat is goed, want dat ben ik. Ik ben jullie Heer en jullie meester, en toch heb ik jullie voeten gewassen. Daarom moeten jullie ook elkaars voeten wassen. Ik heb jullie het goede voorbeeld gegeven. Wat ik voor jullie gedaan heb, dat moeten jullie ook voor elkaar doen. Luister heel goed naar mijn woorden: Een slaaf is niet belangrijker dan zijn meester. En iemand die gestuurd wordt, is niet belangrijker dan degene die hem stuurt. Als je dat begrijpt, en je daaraan houdt, zul je het echte geluk leren kennen.

Jezus wast de voeten van de leerlingen

11. OM TE WETEN

'Voeten wassen voor het eten!'

'Handen wassen voor het eten' – die zin heb je vast al honderd keer gehoord. Maar 'voeten wassen voor het eten'? Dat vinden we wat minder gewoon. In de tijd van de Bijbel was het juist wel gewoon. De wegen waren toen erg stoffig – of modderig, als het geregend had. En mensen droegen open sandalen, zoals op het plaatje. Goed te begrijpen dus dat je je voeten wilde wassen voor een fris gevoel bij het eten!

Voeten wassen bij iemand anders?

Wat Jezus bij de leerlingen doet, is best speciaal. Meestal kregen mensen gewoon water om zelf hun eigen voeten te wassen. Soms deed een slaaf dat voor hen. Je kon ook iemands voeten wassen om te laten zien dat je van iemand hield of veel respect voor hem had, bijvoorbeeld als leerling bij een leraar. Dat Jezus de voeten van de leerlingen wast, kun je dus op verschillende manieren uitleggen.

12. OM OVER TE PRATEN

Bij de gespreksvragen staan verschillende soorten vragen: 'weetvragen' en 'denkvragen'. Antwoorden op de weetvragen kun je opzoeken, bijvoorbeeld in het verhaal. Over de denkvragen kun je met elkaar wat langer doorpraten. Op denkvragen zijn er dus ook geen foute antwoorden!

4-8 jaar

- Heb jij vaak vieze voeten? Waardoor worden ze vies?
- Wanneer was jij je voeten? Iedere dag of alleen als je onder de douche of in bad gaat?
- Waarom moeten de leerlingen hun voeten wassen voor het eten? Ze eten toch niet met hun voeten, maar

met hun handen?

- Waarom is het bijzonder dat Jézus de voeten wast?
- Wat wil Jezus de leerlingen ermee leren?

8-12 jaar

- Was jij altijd je handen voordat je aan tafel gaat om te eten?
- Waarom werden in de tijd van de Bijbel de voeten gewassen voordat je aan tafel ging? Je eet toch niet met je voeten, maar met je handen?
- Hoe zouden de leerlingen van Jezus zich hebben gevoeld toen Jezus hun voeten ging wassen?
- Waarom deed Jezus dit, denk je?
- Wat zou Jezus hebben bedoeld toen Hij zei: jullie moeten elkaars voeten wassen?

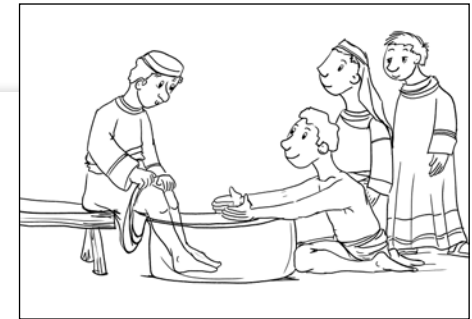

13. OM TE ZINGEN

Zing met elkaar het tweede couplet van het projectlied. Of zing met elkaar *Wat moet ik voor and'ren doen?* (Oké4kids nr. 9).

Jezus wast de voeten van de leerlingen

- Aan de slag:**
- De kinderen kleuren de kleurplaat.
 - De kinderen vullen het ziplockzakje met zeep door vier keer op het zeepompje te drukken.
 - De kinderen doen één klein druppeltje blauwe voedselkleurstof in een zakje.
 - De kinderen duwen voorzichtig de lucht uit het zakje en maken het zakje dicht.
 - De kinderen knijpen voorzichtig in het zakje, zodat de voedselkleurstof zich met het sop vermengt tot een blauwe kleur.
 - De kinderen plakken dubbelzijdig tape op de waterbak in de kleurplaat.
 - De kinderen vouwen het zakje dubbel en plakken het zakje vast aan de tape.
 - Als de kinderen over het waterzakje wrijven, zien ze hoe Jezus de voeten van een van zijn leerlingen wast.

14. OM TE DOEN

4-6 jaar

Jezus wast voeten

Jezus wast de voeten van zijn leerlingen. Wat heeft Jezus daarvoor nodig? De kinderen maken de kleurplaat af met de attributen.

Wat heb je nodig?

- Per kind:
- de kleurplaat
 - het werkblad met de plaatjes

En verder:

- scharen of prikpenen en priklappen
- kleurpotloden of viltstiften
- lijm

Vooraf:

Knip de plaatjes per drie stuks uit het werkblad.

Aan de slag:

- De kinderen kleuren de kleurplaat.
- Ze kleuren ook de drie plaatjes.
- Ze knippen of prikken de plaatjes uit.
- De kinderen plakken de drie plaatjes in de kleurplaat.

Tip

Als je niet veel tijd hebt, kun je de plaatjes alvast voor de kinderen voorknippen.

4-8 jaar

Schone voeten

Jezus wast de voeten van de leerlingen. De kinderen maken van het verhaal een mooie knutsel.

Wat heb je nodig?

- Per kind:
- de kleurplaat op stevig wit papier
 - de kleinste maat ziplockzakjes (gripzakjes)

En verder:

- kleurpotloden en/of stiften
- blauwe voedselkleurstof
- schuimende handzeep
- dubbelzijdige tape

Tips

- Laat de kinderen elkaar bij stap twee en drie helpen. Eén kind houdt het zakje open, terwijl het andere kind de zeep en een druppel voedingskleurstof toevoegt.
- In plaats van handzeep kun je ook blauw afwasmiddel gebruiken dat vermengd is met een klein beetje water.

Jezus wast de voeten van de leerlingen

6-8 jaar

Voetzoeker

Jezus wast de voeten van de leerlingen. De kinderen maken een puzzel bij dit bijbelverhaal en ontdekken zo wat Jezus doet door de voeten van zijn leerlingen/vrienden te wassen.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- het werkblad
- een pen of een potlood

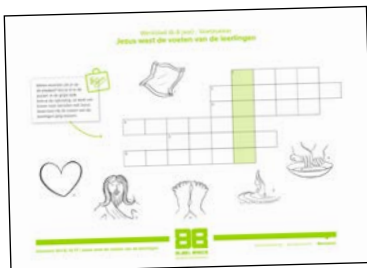
Aan de slag:

- De kinderen maken de puzzel door de woorden die bij de plaatjes horen in te vullen.
- Als ze de woorden goed invullen, lezen ze van boven naar beneden welke voetafdruk Jezus in deze wereld achterlaat: dienen.
- Praat eventueel nog door over 'dienen': weten de kinderen wat dienen is? Hoe dient Jezus in dit bijbelverhaal?

Oplossing:

1. Doek
2. Liefde
3. Jezus
4. Voeten
5. Water
6. Wassen

Van boven naar beneden lees je het woord *dienen*.

8-12 jaar

Volg het voorbeeld

Jezus wast de voeten van zijn leerlingen. Hij is Heer en meester van zijn leerlingen, maar Hij gedraagt zich als een slaaf. Vervolgens vraagt Jezus aan de leerlingen om zijn voorbeeld te volgen: ook zij moeten elkaar dienen. De kinderen volgen in een eigen voetafdruk het voorbeeld van Jezus.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- het werkblad
- een tekenpotlood

En verder:

- viltstiften

Aan de slag:

- De kinderen kleuren de plaat in de linkervoet.
- Ze bedenken een antwoord op de vraag in de rechervoet en maken hiervan een tekening.
- De kinderen kleuren hun tekening in.

8-12 jaar

Jezus ten voeten uit

Dat Jezus de rol van een dienaar op zich neemt, kun je ook uitleggen als een verwijzing naar zijn komst naar de wereld en zijn dood aan het kruis. In de brief aan de Filippienzen gebruikt Paulus woorden die hierop lijken. De kinderen zoeken in deze puzzel uit wat Paulus hierover schrijft.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- het werkblad
- een pen

Aan de slag:

- De kinderen maken de puzzel op het werkblad.
- Als ze de woorden op de juiste plek hebben gezet, lezen ze een paar zinnen uit Filippienzen 2:7 en 8: Jezus maakte zichzelf zo onbelangrijk als een slaaf. Hij dacht nooit aan zichzelf. Hij was altijd gehoorzaam aan God, zelfs toen Hij aan het kruis moest sterven.

Jezus wast de voeten van de leerlingen

8-12 jaar

Dienen

Jezus wordt 'Heer' en 'meester' genoemd. Maar Hij stelt zich juist op als dienaar, uit liefde voor zijn leerlingen. En Hij is bereid om daarin heel ver te gaan. Het volgende proefje maakt dit heel mooi zichtbaar.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- een wit vel A4-papier
- een schaar

Aan de slag:

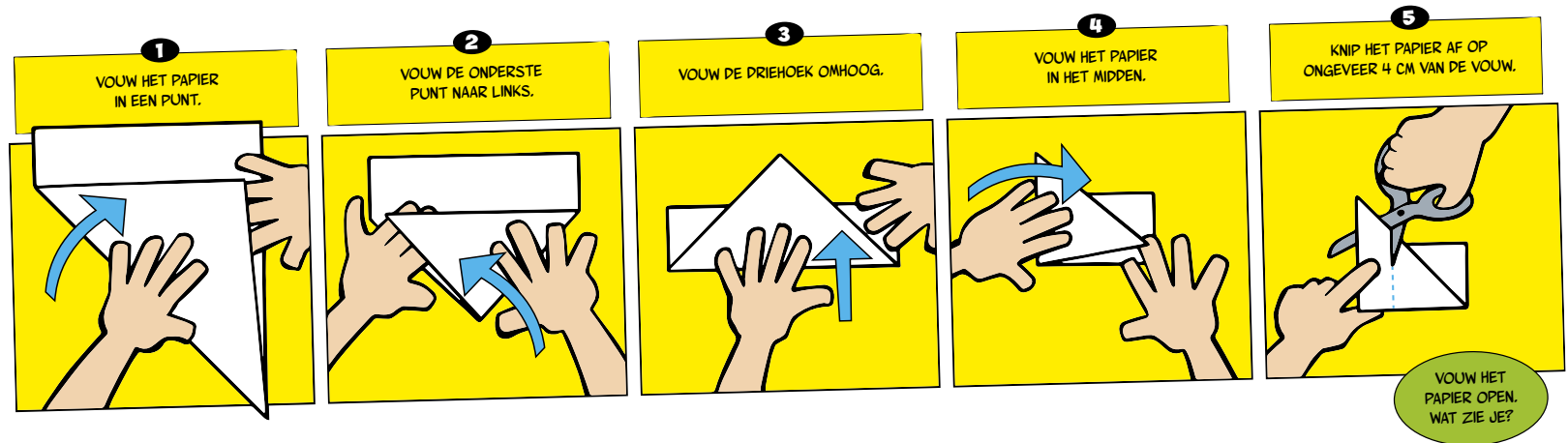
- De kinderen krijgen het witte vel papier. Dit vel papier stelt de doek voor waarmee Jezus de voeten

van de leerlingen afdroogt.

- De kinderen vouwen het papier, zoals stap voor stap in de strip te zien is.
- De kinderen knippen met een schaar een strook van het papier af op 4 centimeter van de vouw.
- De kinderen vouwen het papier open. Wat zien ze?
- Vraag de kinderen of ze weten wat voor soort leider Jezus is, als je kijkt naar de handdoek en het kruis.

WAT HEB JE NODIG?

- * EEN WIT VEL A4-PAPIER
- * EEN SCHAAR

Jezus wast de voeten van de leerlingen

15. ZEGEN

In de Bijbel staat een zegen voor alle mensen. Dat is een wens die vaak aan het einde van de kerkdienst wordt uitgesproken. En die zegenwens zeggen wij hier ook tegen elkaar:

**‘De Heer zal jullie gelukkig maken en jullie beschermen.
De Heer zal bij jullie zijn en voor jullie zorgen. De Heer zal
aan jullie denken en jullie vrede geven.’**

Numeri 6:24-25

Tips

- Ga in een kring staan en houd elkaars handen vast.
- Laat drie kinderen elk een zin uitspreken, of spreek alles samen uit.

COLOFON

Tekst: Nederlands Bijbelgenootschap
Bijbeltekst: Bijbel in Gewone Taal
Hervertelling bijbelverhaal: NBG/Corien Oranje
Illustratie: NBG/Mathias Weber
Werkblad 4-8 jaar: Mathias Weber
Werkblad 4-6/6-8/8-12 jaar: Linda Bikker
Strip: NBG/Bart den Heeten
Vormgeving: Frivista
DTP: Villa Grafica